

Щуцька О.І. Досвід роботи на заняттях зі слухового сприймання та формування звуковимови. О.І.Щуцька. - Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. (1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej NaukowoPraktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. (30.01.2018) - Warszawa, 2018. - S. 115 - 118.

ДОСВІД РОБОТИ НА ЗАНЯТТЯХ ЗІ СЛУХОВОГО СПРИЙМАННЯ МОВЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЗВУКОВИМОВИ

Щуцька О.І., заступник директора з навчальної роботи
Теребовлянського навчально-реабілітаційного центру, Тернопільська
область, Україна.

Ключові слова: особистісно зорієнтований підхід, дитина з порушеннями
слуху, звуковимова, слухове сприймання

Сучасне суспільство, керуючись філософськими підходами щодо гуманізації суспільства, особистісно зорієнтованого підходу знаходить місце в ньому для людей з особливими потребами [3,4]. Особистісна орієнтація освіти та «національний характер освіти» створюють умови для розвитку й самореалізації кожної особистості як громадянина України, здатної навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянського суспільства. Усвідомлення суспільством пріоритетності гуманістичних цілей по відношенню до осіб з сенсорними та мовленнєвими порушеннями, обумовлює суттєві зміни традиційних поглядів на навчання дітей з порушенням слуху [2, с. 4].

Значний досвід роботи з означеного напрямку роботи притаманний Ломакіній О. М., яка кожне своє заняття починає із налагодження контакту з дитиною, уміння її зацікавити. Особливо звертає увагу на емоційний стан учня. Враховуючи те, що формування навичок спілкування має концентричний характер, досвідчений фахівець формує та удосконалює їх на різному мовленнєвому матеріалі, як за змістом, так і за характером.

Зокрема, при формуванні звуковимови насамперед звертає увагу на вміння учня вслухатися в звернене мовлення сурдопедагога та на своє власне мовлення,

Щуцька О.І. Досвід роботи на заняттях зі слухового сприймання та формування звуковимови. О.І.Щуцька. - Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. (1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej NaukowoPraktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. (30.01.2018) - Warszawa, 2018. - S. 115 - 118.

пояснює незрозуміле дактильним, жестовим мовленням для якісного засвоєння словесних навичок. Оволодіння мовленнєвим ритмом формує на ритміко-інтонаційних відчуттях слів, словосполучень.

Працюючи над формуванням та закріпленням ритміко-інтонаційних навичок мовлення, Оксана Михайлівна спирається на аналітико – синтетичний концентрично - полісенсорний метод навчання. Тобто, дотримання ритміко-мелодійного мовлення забезпечується поєднанням роботи над цілим словом та його елементами (складом, окремим звуком). В процесі опрацювання цих елементів у нечуючих дітей формується нормальний темп мовлення, вміння правильно розподіляти паузи, відтворювати цілі слова, словосполучення в синтагмах, виділяти словесні і фразові (синтагматичні і логічні) наголоси. Систематична робота у цьому напрямі дає позитивний результат при досягненні глухою дитиною автоматизму при аналізі слів, словосполучень, речень, їх перекодуванні у складосполучення, як універсальну базу для забезпечення миттєвого сприймання та аналізу сигналів, опанування спряженого мовлення.

Враховуючи те, що актуальними на сучасному етапі розвитку суспільства виступають проблеми інтенсифікації навчання та застосування нових освітніх технологій, Ломакіна О. М. впроваджує такі педагогічні технології, які не лише забезпечують поповнення знань, а й розвивають пізнавальну активність, самостійність, здатність творчо виконувати завдання. Тому у своїй педагогічній практиці застосовує технологію розвитку критичного мислення – сучасний вид логічної діяльності, що має за мету систематичне вдосконалення процесу і результатів мислення на основі їх критичного аналізу, розуміння й оцінювання. На своїх заняттях педагог забезпечує можливість переходу від навчання, зорієнтованого переважно на запам'ятовування, до навчання, спрямованого на розвиток самостійного мислення. Відповідно до цього використовує

Щуцька О.І. Досвід роботи на заняттях зі слухового сприймання та формування звуковимови. О.І.Щуцька. - Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. (1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej NaukowoPraktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. (30.01.2018) - Warszawa, 2018. - S. 115 - 118.

інтерактивні форми. На заняттях з розвитку слухо-зоро-тактильного сприймання усного мовлення та формування вимови створює комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Спираючись на інтерактивне навчання, моделює життєві ситуації, використовує рольові ігри, практикує спільне розв'язання проблем на основі аналізу відповідної навчальної проблеми.

Ігрові технології вчитель найчастіше застосовує, щоб активізувати досвід дитини, оскільки це унікальна форма навчання, яка дозволяє фахівцю зробити цікавими і захоплюючими не лише діяльність учнів на творчо-пошуковому рівні, але й у розв'язувати щоденні завдання. Ломакіна О.М. самостійно створює ігрові технології, які використовує на заняттях. Найбільше подобаються учням такі ігри, як «Шифрувальники», «Редактор», «Небилиці від лисиці» тощо.

Ломакіна О.М. постійно шукає нові методи та прийоми роботи, вдосконалює мовно-мовленнєву, пізнавальну діяльність учнів. Використання нетрадиційних методів та прийомів сприяють до активної особистої участі кожної дитини в спільній діяльності з формування правильної звуковимови, розвитку зв'язного мовлення [1,5]. Все це формує дієві навички словесного спілкування, які необхідні дитині з особливими освітніми проблемами при відтворенні власного мовлення та при сприйманні зверненого мовлення, загалом сприяє адаптації її до життя і громадської активності в громадянському суспільстві.

Література:

1. Кацан М.І., Щуцька О.І. Здобутки сучасної сурдопедагогіки на прикладі навчально-реабілітаційного центру. Молодь в умовах нової соціальної перспективи : Зб. наук. праць. - Вип. 16. - К.: НПУ імені

Щуцька О.І. Досвід роботи на заняттях зі слухового сприймання та формування звуковимови. О.І.Щуцька. - Zbiór artykułów naukowych recenzowanych. (1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej NaukowoPraktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii. (30.01.2018) - Warszawa, 2018. - S. 115 - 118.

М.П.Драгоманова, 2017. С. 477 — 488. Режим доступу <http://kod.npu.edu.ua/index.php/konferentsii/25>

2. Кульбіда С.В. Освіта ХХІ століття Дефектологія. - № 2. - 2006. - С.54 - 56. Режим доступу irbis.npu.edu.ua

3. Кульбіда С. В. Теоретико-методичні засади використання жестової мови у навчанні нечуючих : монографія / С. В. Кульбіда. - К. : Поліпром, 2010. - 503 с. - укр.

4. Кульбіда С.В. Філософські підходи теоретико-методологічної бази спеціальної освіти: джерела розвитку нечуючої особистості / С.В. Кульбіда // Жестова мова й сучасність: збірник наукових праць. – 2012. – Вип. 7. – С. 175 – 196. Режим доступу <http://lib.iitta.gov.ua/1983>

5. Kulbida S. (2017) The steps ukrainian science in the study and popularization the ukrainian sign language / svetlana kulbida / issues of upbringing and teaching in the context of modern conditions of objective complication of the person's social adaptation processes. – Peer-reviewed materials digest (collective monograph) published following the results of the CXXXVIII International Research and Practice Conference and I stage of the Championship in Psychology and Educational sciences (London, February 9 - February 15, 2017). - S. 26 – 28. Режим доступу gisap.eu/ru/node/119449, <http://lib.iitta.gov.ua/706729/>